

Kaikki mitä olet aina halunnut tietää, mutta et ole kehdannut kysyä:
Kirurgian osaamisperustainen erikoistumiskoulutus- ELSA, OSKU ja muita akronyymejä

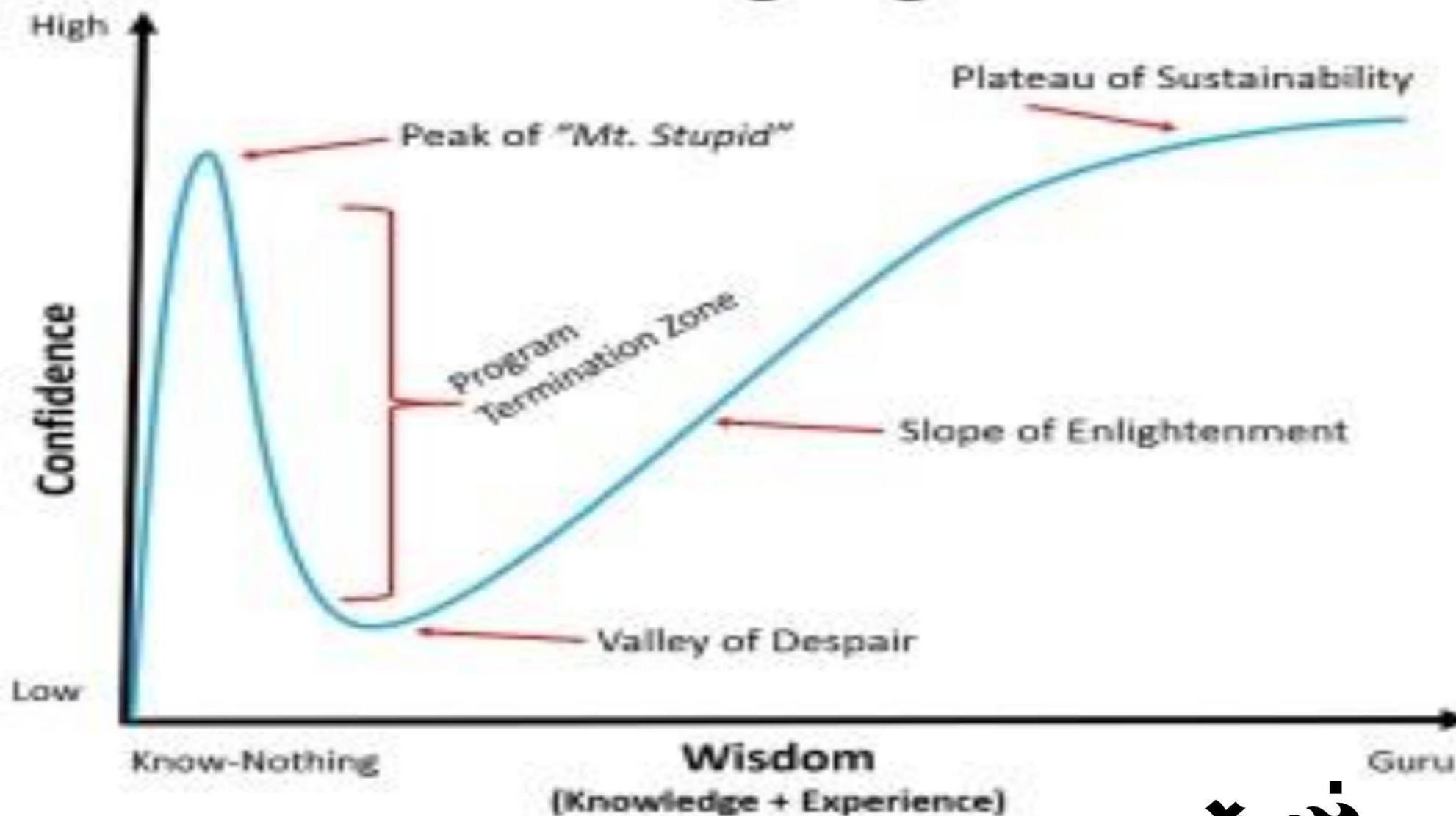
Ti 10.1.2023 klo 15.30 - 17.30

OSKU: KIRURGIAN OSAAMISKIRJA ELI ERIKOISTUMISEN AIKANA TAPAHTUVA PÄIVITTÄISARVIOINTI

Johanna Louhimo, LKT, dos
Vanhempi kliininen opettaja/ GE-kir EL
10.1.2023

Dunning-Kruger Effect

OSAAMISPERUSTAISUUS

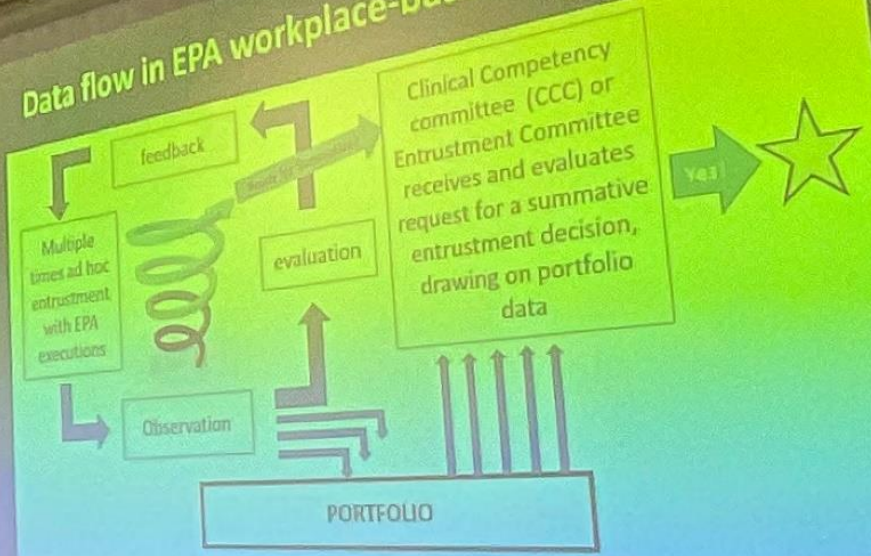
Arviointi – kliiniset taidot

- Kansalliset osaamistavoitteet
- Kliinikoiden rooli arvioinnissa ja palautteen annossa tulee korostumaan
 - **Päivittäisarviointi!**
- EPA:t tyypillisesti 10-20 kappaletta (keskeinen työtehtävä)
- Koulutuslääkärit (KOVA)

Arviointi – teoreettinen tieto

Tentti

Data flow in EPA workplace-based assessment

Tutustu erikoistumiskoulutusten uudistukseen katsomalla video

LUE LISÄÄ

Ammatillinen jatkokoulutus lääketieteellisissä yliopistoissa

Ammatillista jatkokoulutusta tarjotaan lääketieteen ja hammaslääketieteen lisensiaattitutkinnon suorittaneille.

Ammatillista jatkokoulutusta ovat erikoislääkärikoulutus ja erikoishammaslääkärikoulutus sekä yleislääketieteen erityiskoulutus (YEK). Näiden lisäksi laillistettu erikoislääkäri voi hakea suorittamaan 2-vuotista lisäkoulutusohjelmaa. Ammatillista jatkokoulutusta annetaan viidessä lääketieteellisessä

Ohje: Arviointityökalun Forms-linkki on kopioitavissa jokaiselle erikoistuvalla erikseen, joten tiedot kertyvät erikoistuvan omaan Formsiin. Formsia on mahdollista käyttää myös matkapuhelimella. | Forms-blanketter finns även på svenska (utom Erikoistuvan työyhteisötaitojen arviointi, 360° och Toimenpidetaitojen arviointityökalu, DOPS).

Erikoistuvan työyhteisötaitojen arviointi, 360°

[Forms-lomake](#)

[word-pohja](#)

Leikkaustaitojen havainnointityökalu, OSATS

[Forms-lomake](#)

[word-pohja](#)

Potilastapauskeskustelu

[Forms-lomake](#)

[word-pohja](#)

Toimenpidetaitojen arviointityökalu, DOPS

[Forms-lomake](#)

[word-pohja](#)

Toimenpidetaitojen havainnointityökalu, O-Score

[Forms-lomake](#)

[word-pohja](#)

Tähystystutkimusten havainnointityökalu, OBAT

[Forms-lomake](#)

[word-pohja](#)

Yleistyökalu työtehtävien ja toimintojen havainnointiin

[Forms-lomake](#)

[word-pohja](#)

Vastaanottotapahtuman havainnointilomake, mini-CEX

[Forms-lomake](#)

[word-pohja](#)

Havainnoija täyttää
Formsin ja liittää sen pdf-
muodossa ELSA:n

Questions

Responses

9. Arvioi seuraavien kohtien osalta toimintaa leikkauksen aikana

	1- puutteellinen	2	3- riittävä	4	5- erinomainen
Anatomian ja patofysiologian tuntemus	☐	☐	☐	☐	☐
Kudosten käsittely	☐	☐	☐	☐	☐
Ajankäyttö ja liikkeet	☐	☐	☐	☐	☐
Instrumenttien tuntemus ja käsittely	☐	☐	☐	☐	☐
Toimenpiteen kulku	☐	☐	☐	☐	☐
Assistentin käyttö	☐	☐	☐	☐	☐
Toimenpiteen tuntemus	☐	☐	☐	☐	☐

Questions

Responses

5. Vastaanoton aihe

- ☐ Ensikäynti
- ☐ Uusintakäynti
- ☐ Päivystyskäynti
- ☐ Other

6. Toiminta

	Alle odotusten	Rajatapaus	Odotusten mukainen	Erinomainen	Ei havaittu
Potilaan haastattelu	☐	☐	☐	☐	☐
Potilaan tutkiminen	☐	☐	☐	☐	☐
Vuorovaikutustaidot	☐	☐	☐	☐	☐
Klininen päätöksentekeminen	☐	☐	☐	☐	☐

12.10.2022

OSKU

Kirurgian osaamiskirja

[Dashboard](#) / [My courses](#) / Kirurgian osaamiskirja

Tervetuloa kirurgian osaamiskirjaan / Welcome to... course

[Uutiset](#)

[Osaamisen arvioinnin käyttöohjeet](#)

[Linkki opinto-oppaaseen](#)

laaketieteelliset.fi/amatillinen-jatkokoulutus

[Linkki kansallisille ammatillisen jatkokoulutuksen sivuille](#)

[Kirjautuminen ELSAan](#)

[Dokumentteja](#)

Hidden from students

[Kirurgian osaamiskirja](#)

Hidden from students

[Kysymyksiä opintojaksosta -keskustelualue](#)

[Yleistä osaamiskirjasta](#)

[Yleistä tietoa erikoistumisesta](#)

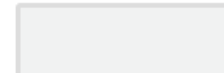
[Geneeriset palautelomakkeet](#)

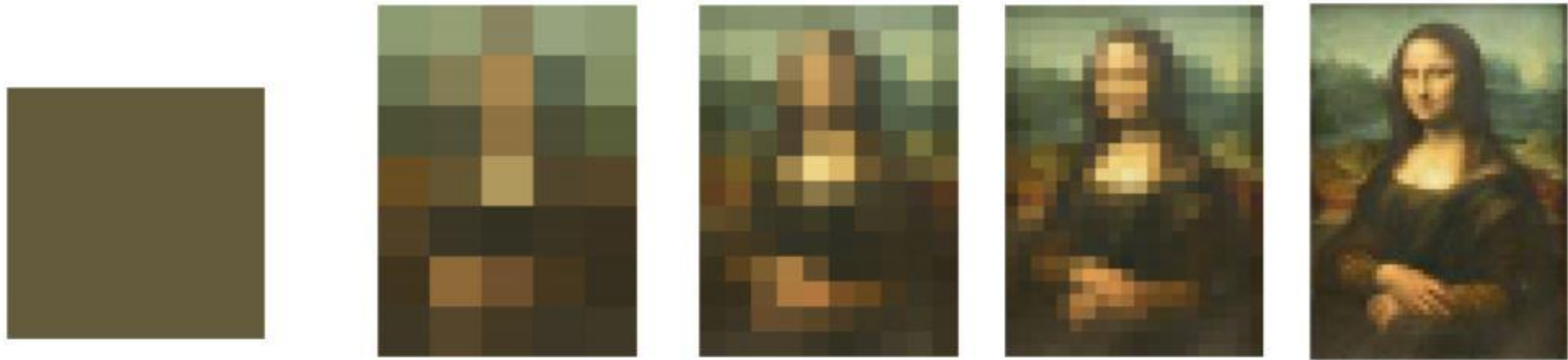
[1A Perehdytysjakso](#)

[1B Yleiskoulutu](#)

Assessment information as pixels

O—s—a—a—m—i—s—k—i—r—j—a— O—S—K—U----- ELSA

OSAAMISKIRJA (OSKU) PILOTIT 1-2

- Pilotti 1: 09/2021 – 04/ 2022
 - Palautekysely 05/2022!
- Pilotti 2: tammikuu 2023? → 6kk?
 - Sekä keskus- että yliopistosairaaloita → kaikki kynnelle kykenevät?

Osaamiskirjapilotin palautekysely

34
Questions

1. Sukupuoli

9/21 **A** Nainen

12/21 **B** Mies + 2 miestä

25. Osaamiskirjan täyttäminen lisäsi palautetta ja keskustelua leikkauksen/muun suorituksen jälkeen

1/18 **A** 1 (vähiten samaa mieltä)

3/18 **B** 2

1/18 **C** 3

8/18 **D** 4

5/18 **E** 5 (eniten samaa mieltä)

26. Osaamiskirja sai aikaan rakentavaa selkeää palautetta, mikä edisti oppimista

2/16 **A** 1 (vähiten samaa mieltä)

2/16 **B** 2

5/16 **C** 3

5/16 **D** 4

2/16 **E** 5 (eniten samaa mieltä)

27. Osaamiskirja sai aikaan ohjausta, mikä lisää potilasturvallisuutta

1/18 **A** 1 (vähiten samaa mieltä)

6/18 **B** 2

4/18 **C** 3

7/18 **D** 4

0/18 **E** 5 (eniten samaa mieltä)

📁 Osaamisen arvioinnin käyttöohjeet

📄 [Linkki opinto-oppaaseen](#)

🌐 laaketieteelliset.fi/ammattillinen-jatkokoulutus

Linkki kansallisille ammatillisen jatkokoulutuksen sivuille

🌐 [Kirjautuminen ELSAan](#)

📁 Dokumentteja

Hidden from students

📄 Kirurgian osaamiskirja

Hidden from students

💬 Kysymyksiä opintojaksosta -keskustelualue

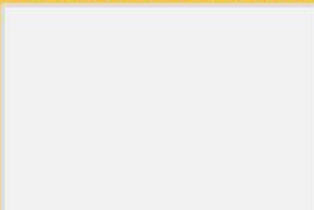
Yleistä osaamiskirjasta

Yleistä tietoa erikoistumisesta

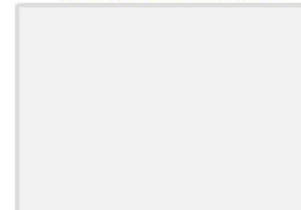
Geneeriset palautelomakkeet

1A Perehdytysjakso

1B Yleiskoulutusjakso

2A Gastroenterologinen kirur...

2B Verisuonikirurgia

2C Urologia

2D Plastiikkakirurgia

2E Yleiskirurgia

2F Sydän- ja rintaelinkirurgia

2G Lastenkirurgia

2H Ortopedia, traumatologia j...

2I Käsikirurgia

3 Muut vaiheet (avautuu uute..

CATEGORIES ▾

Kirurgian osaamiskirja

Geneeriset palauteomakkeet

- [Geneerinen toimenpiteen arviointilomake yleiskoulutusjakso](#)
- [Vastaanottotapahtuman havainnointi \(mini-CEX\)](#)
- [Potilastapauskeskustelu](#)
- [Havainnoinnin yleistyökalu \(ns. Field note\)](#)
- [Erikoistuvan lääkärin työyhteisötaidot - ns. 360 arvio](#)
- [Geneerinen toimenpiteen arviointilomake gastrokirurgia](#)

[Linkki kansallisille ammatillisen jatkokoulutuksen sivuille](#)

[Kirjautuminen ELSAan](#)

[Dokumentteja](#)

ESIMERKKI

1. Toiminnan seuraaminen 10-15min TAI potilasasiakirjamerkintöjen perusteella keskustelu toiminnasta
2. Dokumentaatio – standardoitu lomake
3. PALAUTEKESKUSTELU 5min
 - myös itsearvio
 - sekä vahvuudet että kehittämiskohteet
 - muotoillaan oppimistavoite jatkoon

Palautekeskustelu

Onnistumisen edellytykset

Palautekeskustelun onnistuminen edellyttää turvallista ja luottamusta herättävää ilmapiiriä. Ohjattavan kanssa on hyvä jo ohjaussuhteen aluksi keskustella palautteenannon tavoista ja tavoitteista. Tieto siitä, että palautteen avulla pyritään kehittämään osaamista, auttaa ohjattavaa ottamaan palautetta vastaan.

Palautekeskustelussa kyseessä on nimenomaan dialogi, ei monologi. Ohjattavaa on hyvä kannustaa tuomaan esiin mahdolliset eriävät näkemyksensä. Jos ohjattava ja ohjaaja ovat eri mieltä ohjattavan osaamisesta, on tarjolla loistava tilaisuus tarkastella tarvittavaa osaamista syvällisemmin ja auttaa ohjattavaa huomaamaan erot sen ja oman osaamisen välillä. Muistathan, että joskus myös ohjaajan arvio osaamisesta voi vaatia korjaamista.

Kuvan lisätiedot näet klikkaamalla plus-palloja.

MITEN VAIKUTTAVA PALAUTEKESKUSTELU

- Turvallinen ilmapiiri ja tilanne, sovittu etukäteen
- Riittävän usein, säännöllistä
- Vuorovaikutus ja dialogi, reflektio
- Lomakkeet → dokumentoi
- Loppukeskustelu
 - Merkityksellistä, spesifiä, kommentoi havaintoja
 - Myös vahvistavaa palautetta

VERKKOKURSSI

Gastroskopia

HAVAINNOINTI: OSKU – PILOTTI 2 (GKIR)

- Osaamisen arviointi perustuu havainnointiin, riittävän usein
 - 2-4x/kk
- Potilastapauskeskustelu
 - MDT-meeting, leikkausarvio, akuutin vatsapotilaan arvio
- Toimenpidearvio OSATS
 - lap aspect, lap sappi, tyrä, vuotoskopia, gastroskopia, sigmaresektio, ohutsuoliresektio

OSAAMISEN ARVIOINTI EPAT - GKIR

- Osaamisen arviointi perustuu havainnointiin, riittävän usein
 - esim 5 kappaletta/EPA
- Muutama EPA
 - gastroskopia, kolonoskopia, vuodeosastokierto, sappi
 - Suunnitelmissa: Kriittisesti sairas potilas, kolorektaali ca potilas
- ELSAan!

- Yhteistyötaidot
- Vuorovaikutustaidot
- Johtaminen
- Ammatillisuus

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva lääkäri on perehtynyt sappikivitautiin ja tuntee laparoskooppisen indikaatiot ja kiireellisyysluokituksen, osaa poimia toimenpiteen kannalta ol perussairauksista, lääkityksestä ja aiemmista leikkauksista sekä kykenee asi potilasta suoritettavasta toimenpiteestä sekä sen jälkeisestä seurannasta ja hallitsee toimenpiteen teknisen suorittamisen sisältäen turvallisuusnäkökoht asianmukaisen käytön ja avustavan henkilökunnan optimaalisen hyödyntämisen asianmukaisen toimenpidetikertomuksen, joka sisältää toimenpiteen indikaatio toimenpiteestä ja mahdollisista ongelmista sen aikana sekä potilaan toimen kotitukseen liittyvät asiat ja mahdolliset jatkotoimet. Erikoistuva osaa myös tunnistaa toimenpiteen yhteydessä tai sen jälkeen havaittavat mahdolliset riskit ja informoida potilasta ja seurannasta huolehtivaa henkilökuntaa niiden

Määritelmä ja rajoitukset

- Erikoistuva hallitsee keskeiset tiedot ja taidot laparoskooppisesta leikkauksesta liittyvistä asioista
- Erikoistuva osaa tarvittaessa konsultoida erikoislääkärinä, kun siihen
- Erikoistuva osaa toimia laparoskooppisen kolekystektomian hoitoprotokollan henkilökuntaa asianmukaisella tavalla ohjeistaen ja hyödyntäen, selittää toimenpiteestä ja jatkohoidosta informoiden

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

- Erikoistuva ei ymmärrä leikkausta edeltävän asianmukaisen potilasi
- Erikoistuva ei hallitse leikkausindikaatioita tai kiireellisyysluokitusta, suorittamista, ei ymmärrä riittävällä tarkkuudella anatomian selvittämistä riittävästi huomioon toimenpiteeseen liittyviä poikkeamia ja komplikaatioita
- Erikoistuva ei osaa hyödyntää käytettävissä olevia instrumentteja tai toimenpiteen
- Erikoistuva ei ymmärrä toimenpiteen jälkeisen seurannan ja potilasi

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

- Lääketieteellinen osaaminen

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

Erikoistuvan tulee osata:

- sappikivitaudin ja laparoskooppisen kolekystektomian teoriati
- määrittää leikkausindikaatio ja kiireellisyys
- varmistua siitä, että tarvittavat leikkausta edeltävät anamnestiset tiedot ja kaikki tarvittavat kliiniset tutkimukset, laboratoriotutkimukset tehty
- valmistautua huolella leikkaukseen tutustumalla riittävän ajoissa leikkaushistoriaan sekä lääkitykseen, ja ymmärtää näiden vaikutusten toimenpiteen tekniseen suorittamiseen
- tarvittaessa konsultoida erikoislääkärinä toimenpiteeseen liittyvistä asioista
- informoida potilasta riittävällä tarkkuudella leikkauksesta, leikkauksen jälkeisestä seurannasta, kotitukseen liittyvistä asioista ja leikkauksen vaikutuksesta potilaan oirekuvaan
- tarkistuslistan hyväksikäyttö: informoida leikkaussalihenkilökuntaa asioista ja mahdollisista ongelmakohtista
- toimenpiteen tekninen suorittaminen: leikkauksen asento, vatsan laparoskopiaporttien turvallinen laitto oikeisiin kohtiin, Calotin preparointi (critical view of safety) sisältäen turvallisen sappirakon valtimon ligatuurin ja katkaisun, sappirakon irrottelu maksasta vatsaontelosta sekä toimenpidoporttien turvallinen poisto, hiili dioksidin vatsaontelosta, toimenpidoporttiavausten sulkeminen ja mahdollinen hyödyntäminen oikeaa instrumentaatiota ja käytettävissä olevaa huoltoa
- konsultoida tarvittaessa erikoislääkärinä leikkauksen aikana
- konvertoida leikkaus avoimeksi kun se on aiheellista
- tehdä toimenpiteestä asianmukainen leikkauskertomus
- määrittää asianmukainen seuranta ja kotitukseen liittyvät asiat
- informoida potilasta suoritettavasta leikkauksesta, siihen liittyvistä riskeistä ja leikkauksen jälkeisistä oireista, joiden perusteella potilas yhteyttä terveydenhuollon yksikköön mahdollisten komplikaatioiden

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

- Teoriatiedon opiskelu
- Erikoislääkärien leikkausten seuraaminen
- Leikkaussimulaattoriharjoittelu
- Keskustelu tulevasta leikkauksesta erikoislääkärin kanssa

- Leikkaukset ensin erikoislääkärin valvonnassa ja sitten ilman valvontaa, hyödyntäen konsultaatiota ja apua tarvittaessa
- Keskustelu erikoislääkärien kanssa suoritetuista leikkauksista
- Omien leikkaustulosten analysointi

Arviointimenetelmät

- Teoriatiedon osaaminen
- Erikoistuvan lääkärin toiminta leikkausta edeltävästi, leikkauksen aikana ja sen jälkeen
- Leikkauksen sujuvuuden arviointi (n=5)
- Potilasasiakirjamerkintöjen arviointi ja potilastapauskeskustelut (n=5)

Luottamustasot:

Taso 1: erikoistuva voi tarkkailla, mutta ei suorittaa

Taso 2: erikoistuva voi suorittaa suoran valvonnan alaisena (valvoja on paikalla leikkaukseen osallistuen)

Taso 3: erikoistuva voi suorittaa itsenäisesti, mutta valvoja seuraa tai on välittömästi paikalla saatavissa

Taso 4: erikoistuva voi suorittaa itsenäisesti, valvoja ei ole välittömästi paikalla saatavissa = EPA on hyväksytty

Taso 5: erikoistuva voi toimia nuoremman kollegan ohjaajana tai valvojana

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Taso 1: Peruskoulutusvaiheen perehdytyskoulutusjakson aikana

Tasot 2-3: Peruskoulutusvaiheen yleiskoulutusjakson aikana

Taso 4: Eriytyvän koulutusvaiheen aikana

OSAAMISEN ARVIOINTI/ PALAUTE – INNOSTUS?

- Yhteinen asia ja yhteinen tavoite
- Tehdään näkyväksi ja seurataan ”suorituksia”
- Pelillistäminen?
 - Skaba
 - Lista kahvihuoneen seinällä
 - Palkinnot

YHTEENVETOA – MITÄ & MITEN ARVIOIDAAN

- Läpinäkyvyys! Osaamistavoitteet!
- Kuuluu meille kaikille
- Kulttuurin muutos puolin ja toisin
- Alkuun pääsee helposti (?) → kunhan aloitat!
 - Useita lomakkeita joilla pääsee alkuun– auttaa fokuoitumaan, vaikeat asiat helpompi ottaa esille
- Dokumentoi! – Osaamiskirja & ELSA
- Koulutuslääkärit!
- <https://www.laaketieteelliset.fi/ammattillinen-jatkokoulutus/etusivu>

KIITOS!

- Norcini J and Burch V. Workplace-based assessment as an educational tool: AMEE Guide No 31. Medical Teacher 2007; 29:855-71.
- John Norcini, M. Brownell Anderson et al. 2018 Consensus framework for good assessment. Medical Teacher 2018; 40: 1102-9
- Strandbygaard J, Scheele F and Sorensen L. Twelve tips for assessing surgical performance and use of technical assessment scales. Medical Teacher 2017; 39: 32-7.
- Boursicot K, Kemp S et al. Performance assessment: Consensus statement and recommendations from the 2020 Ottawa Conference. Medical Teacher 2020; e-pub 14 Oct 2020.
- Niemi-Murola L ja Martikainen M. Osaamisen arviointi erikoistuvan tukena. Duodecim 2019; 135(22):2184-8.
- Niemi-Murola L. Luotettavasti osoitettu pätevyys (EPA) uudistaa erikoislääkärikoulutuksen käytäntöä. Duodecim 2017;133(1):77-83
- Niemi-Murola L, Kaartinen S. EPA auttaa erikoistujan etenemään oikeaan suuntaan. <https://www.laakarilehti.fi/terveydenhuolto/epa-auttaa-erikoistujan-etenemaan-oikeaan-suuntaan/>
- Duodecim Oppiportti
- Wilkinson J, Crossley J et al. Med Educ 2008; 42: 364-73
- Bindal N, Goodyear H et al. Med Teach 2013; 35: e1230-e1234
- Cobb K, Brown G et al. Med Teach 2013; 35: e1597-e1607
- Lörwald A, Lahner F-M et al. Med Teach 2017; DOI: 10.1080/0142159X.2017.1408901
- Lörwald A, Lahner F-M et al. PLOS One 2018; 13(6): e0198009